21/11/2021

«Ο Πατριάρχης Ειρηναίος ήταν ένα με τον λαό, όπως ήταν ένα με τον Χριστό»

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Σερβίας

Στην πρώτη επέτειο από την κοίμηση του μακαριστού Πατριάρχη Ειρηναίου, ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Σερβίας κ.κ. Πορφύριος προέστη της Αρχιερατικής Θείας Λειτουργίας στην κρύπτη του Καθεδρικού Ναού του Αγίου Σάββα στο Βελιγράδι χθες, 20 Νοεμβρίου 2021. Συλλειτούργησαν οι Πανιερώτατοι Επίσκοποι Βρανίων κ. Παχώμιος και Νύσσης κ. Αρσένιος, συμπροσευχομένων του Σέρβου Επισκόπου εν Αυστρία και Ελβετία κ. Ανδρέα, του Πανιερωτάτου Επισκόπου Βαλιέβου κ. Ησύχιου, Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Ρεμισιάνας κ. Στεφάνου και πολλών ακόμα, που συμμετείχαν, επίσης, στην ακολουθία του μνημοσύνου του μακαριστού.

Επιμέλεια-Μετάφραση: Ευγενία Δίτσα

Στις ακολουθίες, εκτός των πολυάριθμων πιστών, παρέστη ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Nikola Selaković, διευθυντής της Διεύθυνσης Συνεργασίας με Εκκλησίες και Θρησκευτικές Κοινότητες, ο Δρ. Vladimir Roganović, εκπρόσωποι του διπλωματικού σώματος, καθώς και πολλοί εκπρόσωποι της πολιτιστικής και δημόσιας ζωής της Σερβίας, αλλά και άλλων ορθόδοξων χωρών.

Στο κήρυγμά του, ο Σέρβος Πατριάρχης κ.κ. Πορφύριος, απευθυνόμενος σε όλους είπε:

Σήμερα τελέσαμε τη Θεία Λειτουργία και το ετήσιο μνημόσυνο για τον μακαριστό Πατριάρχη μας, Ειρηναίο. Την περασμένη εβδομάδα τελέσαμε 12ετές μνημόσυνο για τον Πατριάρχη Παύλο στο μοναστήρι της Ρακόβιτσα, και σήμερα, εδώ, στην εκκλησία του Αγίου Σάββα, στον καθεδρικό ναό όλων των Ορθοδόξων Σέρβων, όπου κι αν βρίσκονται, προσευχηθήκαμε για άλλη μια φορά για την ανάπαυση της ψυχής του μακαριστού Πατριάρχη Ειρηναίου, που είναι ο πρώτος Προκαθήμενος της Σερβικής Εκκλησίας του οποίου τα επίγεια λείψανα βρίσκονται εδώ, στην κρύπτη αυτού του ναού.

Η ακολουθία του μνημοσύνου αποτελεί προσευχή για την ανάπαυση όσων βρίσκονται ήδη στην αγκαλιά του Θεού, αλλά είναι πάνω απ’ όλα έκφραση της πίστης μας στην αγάπη, την πρόνοια και τη δύναμη του μεγάλου Θεού και Σωτήρα μας, έκφραση της ίδιας πίστης που έζησε ο μακαριστός Πατριάρχης Ειρηναίος, όπως και όλοι οι προηγούμενοι Πατριάρχες, αλλά κυρίως και πάνω απ’ όλα, ο ευσεβής λαός μας από τα πρώτα χρόνια της βάπτισής του. […] Ο Άγιος Σάββας εγκαθίδρυσε την πίστη μεταξύ των Σέρβων, ώστε αυτή η πίστη να είναι πάντα μια κοινωνία, μια σταθερή, ακλόνητη, οργανική σύνδεση με τον ζώντα Θεό, αλλά ταυτόχρονα μια σύνδεση που ενώνει άρρηκτα τους ανθρώπους σε μία οντότητα, σε έναν (ἵ-να ὦ-σιν ἕν). Γι’ αυτό ο Άγιος Σάββας δεν διαχώρισε το εξωτερικό στη ζωή ενός ανθρώπου κι ενός έθνους από το εσωτερικό. Ενδιαφερόταν, βέβαια, για την εσωτερική τάξη, για την οικοδόμηση του εσωτερικού πνευματικού όντος, για τον πνευματικό προσανατολισμό, που ήταν πάντα στραμμένος προς τον Χριστό. Παράλληλα, επιμελήθηκε τον εξωτερικό τρόπο ύπαρξης. Γι’ αυτό δεν υπήρξε ποτέ τεχνητός διχασμός στο λαό μας μεταξύ των λεγόμενων κοσμικών, εξωτερικών, κρατικών, εθνικών από τη μια και εκκλησιαστικών, θρησκευτικών, από την άλλη.

Είναι οι ίδιοι άνθρωποι που πιστεύουν στον Χριστό και ξέρουν ότι όλα από Αυτόν ξεκινούν και σε Αυτόν καταλήγουν. Ο ίδιος λαός συνιστά την Εκκλησία και ο ίδιος λαός συνιστά την εξωτερική ζωή μέσω της κοινωνικής οργάνωσης και μέσω της πολιτειακής οργάνωσης. **Ό,τι ίδρυσε ο Άγιος Σάββας πριν από πολύ καιρό μεταφέρθηκε από γενιά σε γενιά, από τον έναν Προκαθήμενο της Εκκλησίας μας στον άλλον και έφθασε μέχρι εδώ, μέχρι τον ευλογημένο, έντιμο, αξιότιμο και σπουδαίο Πατριάρχη Ειρηναίο. Σε αυτόν -στο λόγο**

του, στο έργο του, στη στάση ζωής του- όλα ήταν ένα, ένα και μοναδικό: ένας άνθρωπος, ένας λαός, αλλά και μια Εκκλησία, που διαμορφώνει αυτόν τον λαό σε έναν κυριολεκτικά ενωμένο λαό. Η εκκλησία είναι που δίνει στους ανθρώπους σαφή κατεύθυνση, κίνητρο και στόχο. Ο Πατριάρχης Ειρηναίος ήταν βαθιά ριζωμένος στην Εκκλησία του Χριστού, στον Χριστό, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, χωρίς ιδιαίτερη πολυπλοκότητα, χωρίς πολλή φιλοσοφία και ανθρώπινη λογική. Όλα ήταν απλά γι' αυτόν εν Χριστώ, γιατί του ήταν ξεκάθαρα, και του ήταν ξεκάθαρα γιατί ήταν δεμένος με τον Χριστό και με την πίστη σε Αυτόν. **Γι' αυτό μπορούσε να βρίσκεται ταυτόχρονα στα γερά θεμέλια του Χριστού και γερά ριζωμένος και συνυφασμένος με τον λαό του. Ήταν ένα με τον λαό του, όπως ήταν ένα με τον Χριστό.** […] Φυσικά, κουβάλησε όλους τους σταυρούς, κάθε σταυρό του λαού του, όχι μόνο εξίσου με τον προσωπικό του, αλλά πολλές φορές περισσότερο […].

Ωστόσο, όταν μιλάμε για τον Πατριάρχη Ειρηναίο, τα λόγια του Χριστού γίνονται πιο ξεκάθαρα: «Πώς θα μάθει ο κόσμος ότι είστε μαθητές μου; Επειδή αγαπάτε ο ένας τον άλλον». **Όποιος είχε μια και μοναδική επαφή με τον Πατριάρχη Ειρηναίο, μπορούσε να δει αυτή την απλότητα, τον αυθορμητισμό, την αμεσότητα, αλλά ταυτόχρονα και τη μεγάλη καρδιά του, που τους χώραγε όλους, χωρίς όρια**. Με τον ίδιο τρόπο επικοινωνούσε με κατόχους υψηλών αξιωμάτων, με βασιλείς, με κυβερνώντες κρατών και με τον ίδιο με τους απλούς ανθρώπους. Μιλούσε σε όλους με την ίδια προσοχή, με την ίδια κατανόηση και με την ίδια ανάγκη να μπορεί να συνεισφέρει και στους δύο. **Δεν είναι παρά η αγάπη ως έκφραση πίστης και υπακοής στον λόγο του Χριστού που λέει: Οι άνθρωποι θα σας γνωρίσουν από το αν αγαπάτε ο ένας τον άλλον.** Ο αείμνηστος Πατριάρχης έδειξε ότι είναι δυνατό να γίνεται αυτό, αυτό που χρειάζεται περισσότερο ο κάθε άνθρωπος όπου κι αν βρίσκεται: περισσότερη κατανόηση, περισσότερο «άνοιγμα» ο ένας στον άλλον, περισσότερη προθυμία να συγχωρούμε τον καθένα, ετοιμότητα να δεχθούμε ο ένας τον άλλον στην καρδιά μας, και όταν το κάνουμε, τότε τίποτα δεν είναι περίπλοκο, όπως δεν ήταν περίπλοκο για τον αείμνηστο Πατριάρχη μας. Δεν του ήταν δύσκολο και περίπλοκο να πει την αλήθεια, έστω κι αν ανησυχούσε κάποιους. Και ανεξάρτητα από το πόσο σκληρή και πικρή ήταν αυτή η αλήθεια για κάποιον, την ίδια στιγμή, ακόμη μεγαλύτερη και βαθύτερη αγάπη υπήρχε στην καρδιά του μακαριστού Πατριάρχη Ειρηναίο για όλους εκείνους στους οποίους απευθυνόταν. Όλα αυτά ήταν δυνατά μόνο και μόνο επειδή όλη του η ζωή ήταν εν Χριστώ.

Προσωπικά γνωρίζω ότι είχε μεγάλη έγνοια για την παιδεία μας, πρωτίστως εντός εκκλησίας, αλλά και γενικότερα. Για το λόγο αυτό, στη μνήμη του αποφασίσαμε να προκηρύξουμε διαγωνισμό για ετήσια υποτροφία για τον καλύτερο φοιτητή των ιδρυτικών σχολών του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου, δηλαδή της Νομικής, της Φιλοσοφικής, της Τεχνικής Σχολής, Ιατρικής και Θεολογικής Σχολής.

Θέλω να πω άλλη μια φορά, προσευχόμενος για την ειρηνική ανάπαυση της ψυχής του Πατριάρχη Ειρηναίου – να μη θλίβεστε, γιατί τώρα εκείνος είναι πιο κοντά στον Θεό από εμάς. Είμαι σίγουρος ότι είναι στα δικά Του με τα χέρια και με τη συντροφιά όλων των αγίων προκατόχων του, καθώς και τόσων αγίων του Θεού προσεύχονται για εμάς! Αιώνια η μνήμη του και ο Θεός να συγχωρήσει την ψυχή του».